

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat

Svea Perintä Oy
Mechelininkatu 1 A
00180 Helsinki

Asia: Svea Perintä Oy-nimistä yhtiötä (y-tunnus 0800502-5) koskeva valvonta-asia

Päätös

Etelä-Suomen aluehallintovirasto määrää Svea Perintä Oy:n maksettavaksi viiden tuhannen viiden sadan (5 500) euron suuruisen rikemaksun.

Rikemaksu määrätään maksettavaksi valtiolle ja sen täytäntöönpanosta huolehtii Oikeusrekisterikeskus.

Kuuleminen

Etelä-Suomen aluehallintovirasto varasi 4.3.2025 päivätyllä kuulemiskirjeellä Svea Perintä Oy:lle (jäljempänä *ilmoitusvelvollinen, yritys*) tilaisuuden ennen asian ratkaisemista lausua mielipiteensä asiasta sekä antaa selityksensä sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun.

Ilmoitusvelvollisen antama kirjallinen selvitys kirjattiin saapuneeksi aluehallintovirastoon 2.4.2025.

Päätöksen perustelut

1 Taustaa

Rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annettua lakia (444/2017, jäljempänä *rahanpesulaki, ResL*) sovelletaan lain 1 luvun 2 §:n 1 momentin 20 kohdan mukaan perintätoiminnan harjoittajien rekisteröinnistä annetussa laissa (411/2018) tarkoitettuihin perintätoiminnan harjoittajiin. Rahanpesulain 7 luvun 1 §:n 4 kohdan mukaan aluehallintovirasto valvoo lain 1 luvun 2 §:n 1 momentin 13–14, 16–18 ja 20–26 kohdassa tarkoitettuja ilmoitusvelvollisia.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto suoritti Svea Perintä Oy:öön rahanpesulain noudattamista koskevan tarkastuksen 3.9.2024. Tarkastus toteutettiin selvityspyynnöin sekä videoneuvotteluna tapahtuneena tarkastuksena. Tarkastuskertomus ESAVI/13894/2024 valmistui 17.12.2024, jota ennen yritykselle annettiin mahdollisuus kommentoida tarkastuskertomusluonnosta. Tarkastushavainnot ilmenevät tarkemmin tarkastuskertomuksesta.

Suorittamassaan tarkastuksessa aluehallintovirasto havaitsi rahanpesulain noudattamisessa useita puutteita. Aluehallintoviraston käsityksen mukaan ilmoitusvelvollinen on laiminlyönyt tai rikkonut:

1. ResL:n 2 luvun 3 §:ää siltä osin, kun ilmoitusvelvollisen riskiarviossa ei ole tunnistettu ja arvioitu kahden ulkomaalaisen agentin kautta tuleviin toimeksiantoihin liittyviä riskejä;
2. ResL:n 3 luvun 2 §:ää siltä osin, kun ilmoitusvelvollinen ei ollut todentanut asiakkaan tai tämän edustajan henkilöllisyyttä;
3. ResL:n 3 luvun 6 §:ää, kun ilmoitusvelvollinen ei ollut tunnistanut ja pitänyt yllä riittäviä tietoja asiakkaan tosiasiallisista edunsaajista;
4. ResL:n 3 luvun 13 §:ää, kun ilmoitusvelvollisella ei ollut asianmukaisia riskiperusteiseen arviointiin pohjautuvia menettelyjä asiakkaan tai tämän tosiasiallisten edunsaajien poliittisen vaikutusvallan toteamiseksi;
5. ResL:n 3 luvun 3 §:ää siltä osin, kun ilmoitusvelvollinen ei ollut säilyttänyt kaikkia lainkohdan edellyttämiä asiakkaan tuntemistietoja; sekä
6. ResL 3 luvun 16 §:ää, kun ilmoitusvelvollisella ei ollut osana asiakkaan tuntemiseen liittyviä toimia tehokkaita toimintaperiaatteita, menettelytapoja ja sisäistä valvontaa sen varmistamiseksi, että ilmoitusvelvollinen noudattaa niitä velvoitteita, joita ilmoitusvelvolliselle seuraa pakotesäätelystä ja jäädyttämispäätöksistä.

2 Riskiarviota ja riskiperusteista arviointia koskevat puutteet

2.1 Sovellettavat säännökset

ResL:n 2 luvun 3 §:n 1 momentin mukaan ilmoitusvelvollisen on laadittava riskiarvio rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riskien tunnistamiseksi ja arvioimiseksi. Riskiarvio on päivitettävä säännöllisesti. Pykälän 2 momentin mukaan ilmoitusvelvollisen on otettava riskiarvion laadinnassa huomioon toimintansa luonne, koko ja laajuus. Ilmoitusvelvollisella on oltava edellä mainitut tekijät huomioon ottaen riittävät toimintaperiaatteet, menettelytavat ja valvonta rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riskien vähentämiseksi ja tehokkaaksi hallitsemiseksi.

ResL 3 luvun 1 §:n 2 momentin mukaan ilmoitusvelvollisen on asiakassuhteeseen liittyviä rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riskejä arvioidessaan otettava huomioon uusiin ja jo olemassa oleviin asiakkaisiin, maihin tai maantieteellisiin alueisiin, tuotteisiin, palveluihin ja liiketoimiin sekä jakelukanaviin ja teknologioihin liittyvät rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riskit (riskiperusteinen arviointi). Pykälän 4 momentin mukaan ilmoitusvelvollisen on voitava osoittaa valvontaviranomaiselle, että ilmoitusvelvollisen rahanpesulaissa säädetty asiakkaan tuntemista ja jatkuvaa seurantaa koskevat menetelmät ovat riittävät rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riskin kannalta.

2.2 Tarkastushavainnot

Tarkastuksella tehtyjen havaintojen perusteella ilmoitusvelvollisen laatima kirjallinen riskiarvio on ollut siltä osin puutteellinen, että se ei ole täyttänyt rahanpesulain vähimmäisvaatimuksia. Ilmoitusvelvollisen riskiarviossa ei ole tunnistettu ja arvioitu kahden ulkomaalaisen agentin kautta tuleviin toimeksiantoihin liittyviä riskejä. Ilmoitusvelvollisen on huolehdittava riskiarvionsa päivittämisestä tältä osin.

Svea Perintä Oy on tarkastusprosessin aikana ilmoittanut päivittävänsä riskiarviotaan edellä mainittujen puutteiden osalta.

2.3 Ilmoitusvelvollisen vastine

Ilmoitusvelvollinen ei ole 2.4.2025 antamassaan vastineessa kiistänyt riskiarviossa havaittuja puutteita, vaan todennut, että tarkastushavainnon kirjaukset pitävät paikkansa.

2.4 Johtopäätökset

Ilmoitusvelvollisella on ollut velvollisuus laatia rahanpesulain 2 luvun 3 §:n tarkoittama asianmukainen riskiarvio rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riskien tunnistamiseksi ja arvioimiseksi. Ottaen huomioon toiminnan luonne, koko ja laajuus ilmoitusvelvollisella on ollut velvollisuus luoda riittävät toimintaperiaatteet ja menettelytavat rahanpesun ja riskien vähentämiseksi ja tehokkaaksi hallitsemiseksi. Lisäksi ilmoitusvelvollisella on ollut rahanpesulain 3 luvun 1 §:ssä tarkoitettu velvollisuus suorittaa asiakassuhteiden riskiperusteista arviointia.

Aluehallintovirasto toteaa, että ilmoitusvelvollinen on laatinut kirjallisen riskiarvion. Sisällöllisesti riskiarvio on kuitenkin arvioitu osittain puutteelliseksi, sillä riskiarviossa ei ole tunnistettu ja arvioitu kahden ulkomaalaisen agentin kautta tuleviin toimeksiantoihin liittyviä riskejä.

Aluehallintovirasto katsoo ilmoitusvelvollisen osittain laiminlyöneen noudattaa ResL:n 2 luvun 3 §:ää riskiarvion laatimisesta siltä osin, kun riskiarvio on ollut puutteellinen.

3 Asiakkaan tunnistamista ja henkilöllisyyden todentamista koskevat puutteet

3.1 Sovellettavat säännökset

ResL:n 3 luvun 1 §:n 1 momentin mukaan ilmoitusvelvollinen ei saa perustaa asiakassuhdetta, jos se ei pysty toteuttamaan asiakkaan tuntemiseksi ResL:n 3 luvussa säädettyjä toimia. Pykälän 4 momentin mukaan ilmoitusvelvollisen on voitava osoittaa valvontaviranomaiselle, että ilmoitusvelvollisen asiakkaan tuntemista ja jatkuvaa seurantaa koskevat menetelmät ovat riittävät rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riskin kannalta.

ResL 3 luvun 1 §:n 1 momentin mukaan ilmoitusvelvollisen on tunnistettava asiakkaansa ja todennettava tämän henkilöllisyys vakituista asiakassuhdetta perustettaessa. Pykälän 3 momentin mukaan silloin, kun joku toimii asiakkaan lukuun (edustaja) ilmoitusvelvollisen tulee tunnistaa ja todentaa myös edustajan henkilöllisyys sekä varmistaa edustajan oikeus toimia asiakkaan puolesta. Pykälän 4 momentin mukaan ilmoitusvelvollisen tulee tunnistaa asiakkaansa ja todentaa asiakkaan henkilöllisyys asiakassuhdetta perustettaessa taikka viimeistään ennen kuin asiakas saa määräysvaltaansa liiketoimeen sisältyvät varat tai muun omaisuuden tai ennen kuin liiketoimi on suoritettu loppuun.

3.2 Tarkastushavainnot

Svea Perintä Oy:llä oli tarkastushetkellä noin [REDACTED] aktiivista perintäasiakasta. Tarkastuksella havaittiin, että ilmoitusvelvollisella oli merkittäviä puutteita asiakkaan ja tämän edustajan henkilöllisyyden todentamisessa niiden perintäasiakkaiden osalta, jotka olivat tulleet Svea Perintä Oy:n asiakkaiksi [REDACTED] -yhteistyön kautta. Tarkastuksella asiakastietojen tarkastusotannon 25 tarkastetussa asiakkaassa oli kolme yhteistyökumppanin kautta tullutta asiakasta. Näiden asiakkaiden tuntemistietojen hankkimisessa oli merkittäviä puutteita, koska ne puuttuivat lähes kokonaan. Svea Perintä Oy:llä on ollut sen 17.10.2024 antaman selvityksen mukaan yhteensä [REDACTED] edellä mainitun yhteistyökumppanin kautta tullutta asiakasta. Saadun selvityksen mukaan puutteet koskevat noin 25 % asiakasryhmään kuuluvista asiakkaista [REDACTED]. Näiden asiakkaiden osalta havaittiin, että asiakas oli tunnistettu, mutta asiakkaan henkilöllisyyttä eikä edustajan henkilöllisyyttä ollut todennettu.

Svea Perintä Oy kertoi havainneensa asiakkaan tuntemista koskevat ongelmat syksyllä 2023, jolloin tunnistamattomien asiakkaiden varat on asetettu tilityskieltoon. Koska yhteistyökumppani ei tunnistanut asiakkaita Svea Perintä Oy:n puolesta, eikä asiakkaiden tunteminen toteutunut asianmukaisesti järjestelmän kautta, asiakassuhde yhteistyökumppanin kanssa irtisanottiin samana syksynä. Svea Perintä Oy:n selvityksen mukaan yritykselle ei ole tullut uusia asiakkaita kyseisen yhteistyökumppanin kautta 31.12.2023 jälkeen. Tunnistamattomille asiakkaille ehdittiin tilittää varoja yhteensä [REDACTED] euroa ennen ongelman havaitsemista.

Tarkastushavaintojen perusteella aluehallintovirasto katsoo, että ilmoitusvelvollisen yhteistyökumppanin kautta perintäasiakkaiksi tulneiden asiakkaiden tuntemistoimet ovat olleet kauttaaltaan puutteellisia noin neljänneksessä kyseisistä asiakkaista.

3.3 Ilmoitusvelvollisen vastine

Vastineessaan Svea Perintä Oy ei kiistä tarkastuksessa havaittuja puutteita, vaan toteaa, että tarkastushavainnon kirjaukset pitävät paikkansa. Svea Perintä Oy haluaa korostaa, että liiketoimet [REDACTED] kanssa on lopetettu, kun puutteet on havaittu. Sopimus on irtisanottu syksyllä 2023 ja viimeiset toimeksiannot tämän yhteistyön kautta ovat tulleet Svea Perintä Oy:lle joulukuussa 2023. Tämän lisäksi tunnistamattomat asiakkaat on asetettu tilityskieltoon.

Svea Perintä Oy tuo esille vastineessaan, että vaikka todetut puutteet sinänsä ovat olleet olemassa, niin niitä sivuuttamatta tulee arvioinnissa kuitenkin huomioida kokonaisuus. Ehdoton valtaosa asiakkuuksien tunnistamisesta on hoidettu lainmukaisesti, joten tietyn rajallisen asiakaskunnan puute on pikemminkin inhimilliseen laiminlyöntiin perustuvaa, kuin osoitusta itse tunnistamisjärjestelmän ja sen noudattamisen yleisestä huolimattomuudesta tai piittaamattomuudesta lainvelvoitteita kohtaan. Svea Perintä Oy korostaa, että tähänkin asiakaskuntaan on kohdistettu virheen korjaamiseksi aktiivisia toimia tunnistamisen toteuttamiseksi sekä katkaistu liiketoiminta yhteistyökumppanin kanssa riittävän selvityksen saamatta jäämisen vuoksi. Asiakkaiden, asiakastilitysten ja etenkin Svea Perintä Oy:n kyseisestä asiakkuudesta saadun liikevaihdon osuus on myös vähäinen, mikä tulee huomioida kokonaisharkinnassa seuraamuksia harkittaessa ylipäätään.

3.4 Johtopäätökset

Svea Perintä Oy:llä on ollut rahanpesulain 3 luvun 1 §:n 1 momentin mukainen velvollisuus tunnistaa asiakkaansa ja todentaa tämän henkilöllisyys. Silloin, kun liiketoimet ovat tapahtuneet edustajaa käyttäen,

ilmoitusvelvollisella on ollut rahanpesulain 3 luvun 2 §:n 3 momentin mukainen velvollisuus tunnistaa edustaja ja todentaa myös edustajan henkilöllisyys.

Ilmoitusvelvollinen ei kuitenkaan ole todentanut kaikkien asiakkaiden tai näiden edustajien henkilöllisyyttä. Puute on koskenut neljänneistä yhteistyökumppanin kautta tulleista asiakkaista sekä näiden asiakkaiden edustajia. Tarkastushavaintojen perusteella ilmoitusvelvollisella ei ole ollut edellä mainittujen asiakkaiden osalta riittäviä menettelytapoja asiakkaiden ja heidän edustajiensa henkilöllisyyksien todentamisesta.

Aluehallintovirasto toteaa, että rahanpesulain 3 luvun 7 §:n mukaan rahanpesulain mukaisen ilmoitusvelvollisen on mahdollista täyttää asiakkaan tuntemista koskevat velvollisuudet toisen ilmoitusvelvollisen puolesta. Aluehallintovirasto katsoo, ettei Svea Perintä Oy ole ulkoistanut asiakkaan tuntemista koskevien velvollisuuksien täyttämistä toisille ilmoitusvelvollisille siten kuin rahanpesulaki edellyttää. Tarkastuksella havaittiin, ettei ilmoitusvelvollisella ole ollut hallussaan niitä asiakkaan tuntemistietoja, jotka sillä rahanpesulain 3 luvun 7 §:n mukaan tulisi olla ennen liiketoimen suorittamista.

Ilmoitusvelvollinen on vastineessaan kertonut, että tähän yhteistyökumppanin kautta tulleiden tunnistamattomien asiakkaiden joukkoon on kohdistettu aktiivisia toimia tunnistamisen toteuttamiseksi sen jälkeen, kun ongelma on havaittu sekä päätetty koko liiketoiminta yhteistyökumppanin kanssa, koska ongelmaa ei ole saatu kokonaan ratkaistua. Lisäksi tunnistamattomien asiakkaiden varat on asetettu tilityskieltoon.

Aluehallintovirasto pitää hyvänä, että ilmoitusvelvollinen on ryhtynyt oma-aloitteisesti korjaaviin toimenpiteisiin havaittuaan tunnistamisen ongelmat. Hallinnollisen seuraamuksen määräämisen kannalta asialla ei kuitenkaan ole merkitystä, sillä rahanpesulain 8 luvun 6 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan valvontaviranomainen voi jättää rikemaksun määräämättä tai julkisen varoituksen antamatta, jos ilmoitusvelvollinen on oma-aloitteisesti ryhtynyt riittäviin toimenpiteisiin rikkomuksen korjaamiseksi välittömästi rikkomuksen havaitsemisen jälkeen, ja ilmoittanut virheestä viivytyksettä toimivaltaiselle valvontaviranomaiselle. Vaikka Svea Perintä Oy on osoittanut ryhtyneensä toimenpiteisiin virheen korjaamiseksi, se ei ole ilmoittanut virheestään oma-aloitteisesti aluehallintovirastolle. Ilmoitusvelvollisen virheellinen menettely on tullut aluehallintoviraston tietoon vasta suoritettuna tarkastuksen yhteydessä. Aluehallintovirasto edellyttää aina, että ilmoitusvelvollinen korjaa puutteelliseksi havaitun menettelynsä lainmukaiseksi. Siinäkin tapauksessa, että ilmoitusvelvolliselle määrätään hallinnollinen seuraamus, havaitut puutteet

on korjattava ja ilmoitusvelvollisen on jatkossa noudatettava rahanpesulakia asianmukaisesti.

Aluehallintovirasto katsoo ilmoitusvelvollisen laiminlyöneen rahanpesulain 3 luvun 2 §:n 1 ja 3 momentissa tarkoitetun velvoitteen todentaa asiakkaan tai tämän edustajan henkilöllisyys noin neljänneksen niiden perintäasiakkaiden osalta, jotka ovat tulleet asiakkaiksi yhteistyökumppanin kautta.

4 Tosiasiallisten edunsaajien tunnistamista koskevat puutteet

4.1 Sovellettavat säännökset

ResL:n 3 luvun 1 §:n 1 momentin mukaan ilmoitusvelvollinen ei saa perustaa asiakassuhdetta, jos se ei pysty toteuttamaan asiakkaan tuntemiseksi ResL:n 3 luvussa säädettyjä toimia. Pykälän 4 momentin mukaan ilmoitusvelvollisen on voitava osoittaa valvontaviranomaiselle, että ilmoitusvelvollisen asiakkaan tuntemista ja jatkuvaa seurantaa koskevat menetelmät ovat riittävät rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riskin kannalta.

ResL:n 3 luvun 6 §:n 1 momentin mukaan ilmoitusvelvollisen on tunnistettava ja pidettävä yllä riittäviä, tarkkoja ja ajantasaisia tietoja asiakkaan tosiasiallisista edunsaajista ja tarvittaessa todennettava näiden henkilöllisyys. Sen lisäksi ilmoitusvelvollisen on asiakkaaseen liittyviin rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riskeihin nähden asianmukaisella tavalla ja riittävässä laajuudessa selvitettävä, käyttääkö joku muu määräysvaltaa asiakkaassa. 2 momentin mukaan ilmoitusvelvollisen tulee pitää kirjaa tosiasiallista edunsaajaa koskevista tunnistamistoimenpiteistä.

ResL:n 3 luvun 3 §:n 2 momentin 6 kohdan mukaan asiakkaan tuntemista koskevista tiedoista on säilytettävä oikeushenkilön tosiasiallisten edunsaajien nimi, syntymäaika ja suomalainen henkilötunnus ja sen puuttuessa kansalaisuus sekä tarvittaessa tarkempi kuvaus omistus- ja määräysvaltarakenteesta.

4.2 Tarkastushavainnot

Tarkastushavaintojen perusteella Svea Perintä Oy ei ole tunnistanut kaikkia yhteistyökumppanin kautta tulleiden asiakkaiden tosiasiallisia edunsaajia, eikä näiden muitakaan tuntemistietoja, kuten nimeä, syntymäaikaa ja henkilötunnusta, ollut siten myöskään selvitetty. Puute on koskenut noin neljännestä yhteistyökumppanin kautta tulleista asiakkaista.

4.3 Ilmoitusvelvollisen vastine

Vastineessaan Svea Perintä Oy ei kiistä tarkastuksessa havaittuja puutteita, vaan toteaa, että tarkastushavainnon kirjaukset pitävät paikkansa. Ilmoitusvelvollinen ei ole vastineessaan lausunut erikseen tosiasiallisten edunsaajien tunnistamista koskevista puutteista. Ilmoitusvelvollisen laiminlyöntejä ja korjaavia toimenpiteitä on käsitelty tämän päätöksen kohdassa 3.3.

4.4 Johtopäätökset

Svea Perintä Oy:llä on ollut rahanpesulain 3 luvun 6 §:n 1 momentin mukainen velvollisuus tunnistaa asiakkaan tosiasiallinen edunsaaja. Ilmoitusvelvollinen ei ole tunnistanut kaikkien yhteistyökumppanin kautta tulleiden asiakkaiden tosiasiallisia edunsaajia.

Aluehallintovirasto katsoo ilmoitusvelvollisen laiminlyöneen noudattaa rahanpesulain 3 luvun 6 §:n 1 momentissa tarkoitettua velvoitetta tunnistaa ja pitää yllä riittäviä, tarkkoja ja ajantasaisia tietoja asiakkaan tosiasiallisesta edunsaajasta noin neljänneksen yhteistyökumppanin kautta tulleiden asiakkaiden osalta.

5 Asiakkaan poliittisen vaikutusvallan toteamista koskevat puutteet

5.1 Sovellettavat säännökset

ResL:n 3 luvun 13 §:n 1 momentin mukaan ilmoitusvelvollisella tulee olla asianmukaiset riskiperusteiseen arviointiin pohjautuvat menettelyt sen toteamiseksi, onko asiakas tai asiakkaan tosiasiallinen edunsaaja, tai onko hän ollut poliittisesti vaikutusvaltainen henkilö, poliittisesti vaikutusvaltaisen henkilön perheenjäsen tai poliittisesti vaikutusvaltaisen henkilön yhtiökumppani.

Ilmoitusvelvollisen on noudatettava tehostettua tuntemisvelvollisuutta ja suoritettava ResL:n 3 luvun 13 §:n 3 momentissa mainitut toimenpiteet, mikäli asiakas tai asiakkaan tosiasiallinen edunsaaja on poliittisesti vaikutusvaltainen henkilö, tällaisen henkilön perheenjäsen tai henkilö, jonka tiedetään olevan tällaisen henkilön yhtiökumppani.

5.2 Tarkastushavainnot

Tarkastushavaintojen perusteella Svea Perintä Oy ei ollut selvittänyt kaikkien yhteistyökumppanin kautta tulleiden asiakkaiden osalta sitä, ovatko asiakkaat tai näiden tosiasialliset edunsaajat poliittisesti vaikutusvaltaisia henkilöitä, tai tällaisten henkilöiden perheenjäseniä tai yhtiökumppaneita. Tietojen selvittämättä jättämisen ei voitu katsoa

perustuvan asianmukaiseen riskiperusteiseen arviointiin. Puute on koskenut noin neljänneistä yhteistyökumppanin kautta tulleista asiakkaista.

5.3 Ilmoitusvelvollisen vastine

Vastineessaan Svea Perintä Oy ei kiistä tarkastuksessa havaittuja puutteita, vaan toteaa, että tarkastushavainnon kirjaukset pitävät paikkansa. Ilmoitusvelvollinen ei ole vastineessaan erikseen lausunut asiakkaan poliittisen vaikutusvallan toteamista koskevista puutteista. Ilmoitusvelvollisen laiminlyöntejä ja korjaavia toimenpiteitä on käsitelty tämän päätöksen kohdassa 3.3.

5.4 Johtopäätökset

Svea Perintä Oy:llä on ollut rahanpesulain 3 luvun 13 §:n mukainen velvollisuus luoda asianmukaiset riskiperusteiseen arviointiin pohjautuvat menettelytavat sen toteamiseksi, onko asiakas tai asiakkaan tosiasiallinen edunsaaja, tai onko hän ollut poliittisesti vaikutusvaltainen henkilö, poliittisesti vaikutusvaltaisen henkilön perheenjäsen tai poliittisesti vaikutusvaltaisen henkilön yhtiökumppani.

Ilmoitusvelvollisella ei kuitenkaan ollut olemassa yhteistyökumppanin kautta tulleiden perintäasiakkaiden osalta asianmukaisia riskiperusteiseen arviointiin pohjautuvia menettelytapoja asiakkaan tai asiakkaan tosiasiallisen edunsaajan poliittisen vaikutusvallan toteamiseksi. Koska asiakkaan poliittista vaikutusvaltaa ei ollut selvitetty, ei ilmoitusvelvollinen ole voinut toiminnassaan tunnistaa mahdollisia tilanteita, joissa asiakkaaseen olisi tullut soveltaa tehostettua menettelyä asiakkaan tuntemiseksi.

Aluehallintovirasto katsoo ilmoitusvelvollisen laiminlyöneen rahanpesulain 3 luvun 13 §:ää asianmukaisista menettelyistä poliittisen vaikutusvallan toteamiseksi noin neljänneksen yhteistyökumppanin kautta tulleiden perintäasiakkaiden osalta.

6 Asiakkaan tuntemistietojen säilyttämistä koskevat puutteet

6.1 Sovellettavat säännökset

ResL 3 luvun 3 §:n 1 momentin mukaan ilmoitusvelvollisen on pidettävä kaikki asiakkaan tuntemista ja liiketoimia koskevat asiakirjat ja tiedot ajantasaisina ja olennaisina. Tiedot on säilytettävä luotettavalla tavalla viiden vuoden ajan vakituisen asiakassuhteen päättymisestä.

ResL 3 luvun 3 §:n 2 momentin mukaan asiakkaan tuntemista koskevista tiedoista on säilytettävä muun muassa oikeushenkilön hallituksen jäsenten täydelliset nimet, syntymäajat ja kansalaisuudet (kohta 4).

6.2 Tarkastushavainnot

Tarkastushavaintojen perusteella Svea Perintä Oy:n suorittama asiakkaan tunteminen on ollut monin tavoin riittämätöntä, ja useiden rahanpesulain edellyttämien asiakastietojen selvittäminen on laiminlyöty yhteistyökumppanin kautta tulleiden asiakkaiden osalta. Ottaen huomioon, että rahanpesulain edellyttämiä asiakastietoja ei ole alun perinkään hankittu, niitä ei ole voitu tällöin myöskään säilyttää lain edellyttämällä tavalla. Tarkastuksella havaittiin joitain sellaisia asiakkaan tuntemistietojen hankkimista ja säilyttämistä koskevia puutteita, jotka eivät tulleet arvioiduksi yrityksen muita laiminlyöntejä käsiteltäessä.

Ilmoitusvelvollinen ei ollut hankkinut ja säilyttänyt oikeushenkilöasiakkaiden hallituksen jäsenten nimiä, syntymäaikoja ja kansalaisuuksia noin neljänneksen osalta yhteistyökumppanin kautta tulleista asiakkaista.

6.3 Ilmoitusvelvollisen vastine

Vastineessaan Svea Perintä Oy ei kiistä tarkastuksessa havaittuja puutteita, vaan toteaa, että tarkastushavainnon kirjaukset pitävät paikkansa. Ilmoitusvelvollinen ei ole vastineessaan erikseen lausunut asiakkaan tuntemistietojen säilyttämistä koskevista puutteista. Ilmoitusvelvollisen laiminlyöntejä ja korjaavia toimenpiteitä on käsitelty tämän päätöksen kohdassa 3.3.

6.4 Johtopäätökset

Svea Perintä Oy:llä on ollut rahanpesulain 3 luvun 3 §:n 1 ja 2 momentin mukainen velvollisuus hankkia ja säilyttää asiakkaan hallitusta koskevat tiedot viiden vuoden ajan vakituisen asiakassuhteen päättymisestä. Tietojen hankkiminen ja säilyttäminen on kuitenkin laiminlyöty osan yhteistyökumppanin kautta tulleiden asiakkaiden osalta.

Aluehallintovirasto katsoo ilmoitusvelvollisen laiminlyöneen rahanpesulain 3 luvun 3 §:n 2 momentin 4 kohtaa siltä osin, kun ilmoitusvelvollinen ei ollut hankkinut ja säilyttänyt tietoja sen oikeushenkilöasiakkaiden hallituksen jäsenten nimistä, syntymäajoista ja kansalaisuuksista.

7 Pakotesäätelyn ja jäädyttämispäätösten huomioiminen

7.1 Sovellettavat säännökset

ResL 3 luku 16 §:n mukaan ilmoitusvelvollisella tulee olla osana asiakkaan tuntemiseen liittyviä toimia tehokkaat toimintaperiaatteet, menettelytavat ja sisäinen valvonta sen varmistamiseksi, että ilmoitusvelvollinen noudattaa niitä velvoitteita, joita ilmoitusvelvolliselle seuraa pakotesäätelystä ja jäädyttämispäätöksistä.

7.2 Tarkastushavainnot

Svea Perintä Oy ei ole ulottanut pakote- ja jäädytyslistaseurantaa kaikkiin niihin asiakkaisiin ja asiakkaiden tosiasiallisiin edunsaajiin, jotka tulivat asiakkaiksi yhteistyökumppanin kautta. Puute koski noin neljänneistä näistä asiakkaista.

Pakote- ja jäädytyslistaseurannan puutteiden korjaaminen edellyttää myös tosiasiallisten edunsaajien selvittämisen puutteiden korjaamista. Jos ilmoitusvelvollinen ei selvitä asiakkaan tosiasiallisia edunsaajia, ei myöskään pakotemonitorointia voida tehdä tehokkaasti lain edellyttämällä tavalla.

7.3 Ilmoitusvelvollisen vastine

Vastineessaan Svea Perintä Oy ei kiistä tarkastuksessa havaittuja puutteita, vaan toteaa, että tarkastushavainnon kirjaukset pitävät paikkansa. Ilmoitusvelvollinen ei ole vastineessaan erikseen lausunut pakotesäätelyn ja jäädytyspäätösten huomioimisesta koskevista puutteista. Ilmoitusvelvollisen laiminlyöntejä ja korjaavia toimenpiteitä on käsitelty tämän päätöksen kohdassa 3.3.

7.4 Johtopäätökset

Svea Perintä Oy:llä on ollut rahanpesulain 3 luvun 16 §:n mukainen velvollisuus luoda tehokkaat toimintaperiaatteet, menettelytavat ja sisäinen valvonta sen varmistamiseksi, että ilmoitusvelvollinen noudattaa niitä velvoitteita, joita ilmoitusvelvolliselle seuraa pakotesäätelystä ja jäädyttämispäätöksistä.

Ilmoitusvelvollisella ei kuitenkaan ollut olemassa menettelytapoja sen varmistamiseksi, että se noudattaa pakotteita ja jäädyttämispäätöksiä kaikkien yhteistyökumppanin kautta tulleiden asiakkaiden osalta. Ilmoitusvelvollinen kyky suorittaa pakotevalvontaa tehokkaasti oli muutenkin riittämätöntä, sillä se oli jättänyt myös näiden perintäasiakkaiden tosiasialliset edunsaajat tunnistamatta.

Aluehallintovirasto katsoo ilmoitusvelvollisen laiminlyöneen rahanpesulain 3 luvun 16 §:n noudattamisen noin neljänneksen yhteistyökumppanin kautta tulneiden asiakkaiden osalta.

8 Rikemaksun määrääminen

Edellä esitetyin perustein aluehallintovirasto toteaa ilmoitusvelvollisen tahallaan tai huolimattomuudesta laiminlyöneen tai rikkoneen rahanpesulain velvoitteita.

Aluehallintovirasto määrää ResL:n 8 luvun 1 §:n 1 momentin nojalla Svea Perintä Oy:lle rikemaksun sen johdosta, että ilmoitusvelvollinen on tahallaan tai huolimattomuudesta laiminlyönyt noudattaa seuraavia säännöksiä:

1. ResL:n 2 luvun 3 §:ää siltä osin, kun ilmoitusvelvollisen riskiarviossa ei ole tunnistettu ja arvioitu kahden ulkomaalaisen agentin kautta tuleviin toimeksiantoihin liittyviä riskejä;
2. ResL:n 3 luvun 2 §:ää siltä osin, kun ilmoitusvelvollinen ei ollut todentanut asiakkaan tai tämän edustajan henkilöllisyyttä;
3. ResL:n 3 luvun 6 §:ää, kun ilmoitusvelvollinen ei ollut tunnistanut ja pitänyt yllä riittäviä tietoja asiakkaan tosiasiallisista edunsaajista;
4. ResL:n 3 luvun 13 §:ää, kun ilmoitusvelvollisella ei ollut asianmukaisia riskiperusteiseen arviointiin pohjautuvia menettelyjä asiakkaan tai tämän tosiasiallisten edunsaajien poliittisen vaikutusvallan toteamiseksi;
5. ResL:n 3 luvun 3 §:ää siltä osin, kun ilmoitusvelvollinen ei ollut säilyttänyt kaikkia lainkohdan edellyttämiä asiakkaan tuntemistietoja; sekä
6. ResL 3 luvun 16 §:ää, kun ilmoitusvelvollisella ei ollut osana asiakkaan tuntemiseen liittyviä toimia tehokkaita toimintaperiaatteita, menettelytapoja ja sisäistä valvontaa sen varmistamiseksi, että ilmoitusvelvollinen noudattaa niitä velvoitteita, joita ilmoitusvelvolliselle seuraa pakotesäätelystä ja jäädyttämispäätöksistä.

Havaituista laiminlyönneistä aluehallintovirasto arvioi keskeisimmäksi asiakkaan ja asiakkaan edustajan henkilöllisyyden todentamista koskevat laiminlyönnit. Asiakkaan tunnistaminen ja henkilöllisyyden todentaminen ovat rahanpesulain keskeisimpiä asiakkaan tuntemiseen liittyviä velvollisuuksia, joiden avulla ilmoitusvelvollinen varmistuu siitä, kenen kanssa se asioi, ja kenen toimeksiannosta ja varoilla liiketoimia tehdään. Samasta syystä ilmoitusvelvollisen on tunnistettava asiakkaan tosiasialliset edunsaajat. Jos ilmoitusvelvollinen ei pysty tunnistamaan asiakasta ja todentamaan tämän henkilöllisyyttä taikka tunnistamaan asiakkaan

tosiasiallisia edunsaajia, ei ilmoitusvelvollinen saa perustaa asiakassuhdetta tai suorittaa liiketoimea.

Aluehallintovirasto määrää edellä mainituista laiminlyönneistä tai rikkomuksista yhteisen rikemaksun rahanpesulain 8 luvun 1 §:n 1 momentin 1, 2, 3, 5, 9, ja 9 c kohdan perusteella. Rahanpesulain 8 luvun 1 §:n 3 momentin mukaan oikeushenkilölle määrättävä rikemaksu on vähintään 1 000 euroa ja enintään 100 000 euroa.

Aluehallintovirasto on rikemaksun määrää koskevassa kokonaisarviossa ottanut huomioon menettelyn laadun, laajuuden ja kestoajan. Arvioinnissa on huomioitu, että ilmoitusvelvollisen asiakkaan tuntemista koskevat laiminlyönnit ovat koskeneet perintäliiketoiminnan tiettyä asiakastyyppiä, eivätkä ilmoitusvelvollisen harjoittamaa perintäliiketoimintaa kokonaisuudessaan. Ilmoitusvelvollisen arvion mukaan tunnistamattomien asiakkaiden määrä suhteessa koko sen aktiiviseen asiakaskantaan on ollut [REDACTED]. Aluehallintovirasto pitää rikemaksun mitoittamisen lähtökohtana Svea Perintä Oy:n vakavinta laiminlyöntiä eli asiakkaan ja asiakkaan edustajan henkilöllisyyden todentamista koskevia laiminlyöntejä. Myös muut laiminlyönnit on otettu huomioon rikemaksun määrässä. Lisäksi rikemaksua mitoitettaessa aluehallintovirasto on huomionnut kokonaisarvioinnissaan Svea Perintä Oy:n taloudellisen aseman. Vuonna 2024 ilmoitusvelvollisen perintätoiminnan liikevaihto oli vahvistetun tilinpäätöksen mukaan 4 917 985 euroa ja tilikauden tulos oli 190 729 euroa tappiollinen. Svea Perintä Oy:n ilmoituksen mukaan yhteistyökumppanin kautta tulneiden tunnistamatta jääneiden asiakkaiden liikevaihto vuonna 2024 oli [REDACTED] euroa. Kokonaisuudessaan liikesuhteen aikana tunnistamattomille asiakkaille oli tilitetty varoja yhteensä [REDACTED] euroa. Aluehallintovirasto on rikemaksun määrän suuruuden arvioimisessa huomionnut tunnistamattomille asiakkaille tilitettyjen varojen kokonaisuuden, eikä rikemaksun määrää ole suhteutettu koko Svea Perintä Oy:n liikevaihtoon.

Suorittamansa kokonaisarvioinnin perusteella aluehallintovirasto määrää Svea Perintä Oy:lle viiden tuhannen viiden sadan (5 500) euron suuruisen rikemaksun päätöksessä todetuista rahanpesulain velvoitteiden laiminlyönneistä. Rikemaksu määrätään maksettavaksi valtiolle. Rikemaksun täytäntöönpanosta huolehtii Oikeusrekisterikeskus. Rahanpesulain 8 luvun 8 §:n mukaisesti rikemaksupäätös julkistetaan aluehallintoviraston verkkosivuilla.

Sovellettavat säännökset

Laki rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä (444/2017) 1 luku 2 §, 2 luku 3 §, 3 luku 1, 2, 3, 6, 7, 13 ja 16 § sekä 8 luku 1 ja 8 §.

Hallintolaki (434/2003) 34 §.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen siten kuin laissa oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) säädetään. Muutoksenhakuohje on liitteenä.

Päätöstä seuraamusmaksun määräämisestä on muutoksenhausta huolimatta noudatettava, jollei valitusviranomainen toisin määrää.

Lisätietoja

Ylitarkastaja Timo Kokkonen, p. 0295 016 179, timo.kokkonen@avi.fi

Liitteet

Valitusosoitus (Liite 1)

Maksuosoitus (Liite 2)

Jakelu

Svea Perintä Oy (saantitodistuksin)

Asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti viimeiseltä sivulta ilmenevin tavoin.

Elinkeinovalvontayksikön päällikkö

Ilkka Heikkilä

Ylitarkastaja

Timo Kokkonen

Tämä asiakirja ESAVI/46390/2024 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument
ESAVI/46390/2024 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Kokkonen Timo 24.06.2025 08:04

Ratkaisija Heikkilä Ilkka 24.06.2025 08:20